

Ekim 2011

KOMİSYON KARTEL SORUŞTURMASINI 128 MİLYON AVRO CEZA ÖDENMESİ KARŞILIĞINDA UZLAŞMA ANLAŞMASI YAPARAK KAPATACAK

TV ve bilgisayar ekranlarında kullanılan katot ışın tüpü üreticileri arasında 1999-2004 yılları arasında devam eden ve bütün Avrupa ülkelerini etkileyen fiyat tespitine yönelik kartel soruşturması uzlaşma ile sonuçlandırıldı. 2008 sonunda başlayan soruşturmada Japon firmaları Nippon Electric Glass ve Asahi Glass ile Alman firması Schott AG toplam 128.736.000 Avro para cezası ödeyerek soruşturmanın kapatılmasına razı oldu. Her üç teşebbüse de soruşturma sürecinde Komisyonun karar almasını hızlandıracak ve karteldeki rollerini kabul eder yönde hareket ettiklerinden dolayı cezalarında yüzde on indirim yapıldı.

Karteli Komisyona ihbar ederek pişmanlık programından yararlanan Koreli Samsung Corning Precision Materials ise ceza almaktan kurtuldu.

Uzlaşma yöntemi kartel üyelerinin soruşturma ile ortaya koyulan iddiaları ve kartelden ötürü sorumluluklarını kabul etmeleri esasına dayanıyor. Uzlaşma anlaşması yapmak isteyenler Komisyon'a başvurarak alacakları cezada yüzde onluk bir indirim kazanıyor ve ortaya çıkan ceza miktarını ödeyerek soruşturmanın kapatılmasını sağlıyor. Böylece hem süreç bir an evvel sonlanıyor hem de daha yüksek para cezaları alma riski ortadan kalıyor. Katot ışın tüpü karteli ile birlikte uzlaşma yöntemi AB Komisyonu tarafından dördüncü defa uygulanmış oldu. Daha önce DRAMS,

hayvan yemi ve ev tipi çamaşır deterjanı kartellerinde de uzlaşma yöntemiyle dosyalar kapatılmıştı.

AB KOMİSYONU MUZ KARTELİNE 8.9 MİLYON AVRO PARA CEZASI VERDİ

AB Komisyonu'nun Kasım 2007'de başlattığı Chiquita ve Pacific Fruit tarafından muz fiyatlarının karşılıklı anlaşmayla belirlendiğı iddiası ile ilgili soruşturma sone erdirildi. Avrupa'nın en önemli iki muz ithalatçısı durumunda olan teşebbüslerin Temmuz 2004 ile Nisan 2005 tarihleri arasında haftalık olarak muz fiyatları ile ilgili bilgileri paylaştıkları ve fiyatları birlikte tespit ettikleri belirlendi. Söz konusu fiyat tespiti anlaşmasının İtalya, Yunanistan ve Portekiz'de uygulandığı ve yıllık 525 milyon Avro'luk muz satışını ilgilendirdiğı tespit edildi. Kartel nedeniyle yaklaşık bir yıllık süre boyunca tüketicilerin ilgili pazarda rekabetin sağıladığı faydalardan yoksun kaldıkları ortaya ıktı.

Söz konusu ihlal nedeniyle Komisyon Pacific Fruit'e 8.919.000 Avro para cezası uyguladı. Chiquita ise pişmanlık başvurusunda bulunarak karteli Komisyona ihbar ettiğı için ceza almaktan kurtuldu.

Böylece muz ithalatçıları ikinci defa kartel kurmaktan ötürü cezalandırılmış oldu. Komisyon Ekim 2008'de sonuçlandırdığı bir önceki soruşturmada Dole ve Weichert'e 60.3 milyon Avro para cezası vermişti. Chiquita ise yine pişmanlık başvurusunda bulunarak karteli ortaya çıkardığı için cezadan muaf tutulmuştu. İlk soruşturmada ceza miktarının çok daha yüksek olmasının nedeni kartelin daha uzun süre devam etmesi ve daha geniş bir ekonomik alanı etkilemesi olarak açıkladı. Zira bir önceki karara göre kartel Avusturya, Belçika, Almanya, Danimarka, Finlandiya, Hollanda, İsveç ve Lüksemburg'u kapsıyordu.

REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

2 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da bazı değişiklikler yapıldı. Öncelikle yeni kurulan bakanlıklarla ilgili düzenlemeler uyarınca Rekabet Kurumu'nun ilişkili olduğu bakanlık Sanayi ve Ticaret Bakanlığı iken artık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak belirlendi. DPT tarafından aday gösterilen kurul üyesinin ise bundan böyle Kalkınma Bakanlığı tarafından aday gösterilmesi öngörüldü.

Değişiklikle birlikte Başkan ve İkinci Başkan'ın doğrudan Bakanlar Kurulu tarafından atanması hüküm altına alındı. Değişiklikten önce Kurum Başkanı, Kurul'un belirlediği üç aday arasından Bakanlar Kurulu tarafından seçiliyordu; İkinci Başkan ise doğrudan Kurul içinde yapılan seçimle belirleniyordu. Daha önce Rekabet Kurulu'na ait iki üyelik kontenjan ise artık Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'na ait olacak; böylece 7 üyenin 3'ü Bakanlık kontenjanından seçilecek. Ancak Bakanlık kontenjanından seçilen üyelere bir kurum personeli arasından belirlenecek.

Böylece Rekabet Kurulu'nun ikinci başkanı seçme ve kendi kontenjanı için boşalan kurul üyeliğine aday belirleme hakkı ortadan kalktı. Bu yönden yapılan değişikliğin Kurul'un otonom yapısını zayıflattığı ve Kurul üzerinde siyasi otoritenin etkisini de artıracığı söylenebilir.

Bunun yanında Kurul Başkanı'nın idari yetkileri de artırıldı; Başkan, bundan böyle başkan yardımcılarını ve baş hukuk müşavirini dışındaki kurum personelinin atama yetkisine sahip olacak; başkan yardımcılarını ve baş hukuk müşavirini ise, Başkan'ın teklifi üzerine Kurul tarafından atanacak.

SUNEKSPRESS HAKKINDAKİ SORUŞTURMA SONA ERDİ

Rekabet Kurulu 2 Haziran 2010 tarihli toplantısında Güneő Ekspres Havacılık A.Ő. ile Condor Flugdienst GmbH. hakkında soruşturma açılmasına karar vermiőt. Ülkemizde SunEkspres markasıyla tanınan Güneő Ekspres Havacılık, THY ile Alman Lufthansa havayollarının eşit hisse ile kurdukları bir ortak girişim őirketi olarak faaliyet gösteriyor. Condor ise Lufthansa'nın kardeő őirketi durumunda.

Soruşturma iddia ve delillerin ortaya koyulması ve savunmaların alınması neticesinde sona erdi. Soruşturma neticesinde tarafların Almanya-Türkiye arasındaki uçuőlarda fiyat tespiti yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanunu ihlal ettiklerine karar verildi. Ancak SunEkspres'in Rekabet Kurulu soruşturma başlatmadan önce ihlali pişmanlık başvurusu yaparak Kurum'a bildirmiş olması nedeniyle para cezasından muaf tutulma hakkı elde ettiğinden ceza almadı. Condor'a ise 733.016,80 TL para cezası uygulandı. Para cezasının belirlenmesinde Condor'un da delilleri sunmak üzere aktif işbirliğı teklifi ile ceza indirim talebinde bulunması dikkate alınarak cezası cirosunun yüzde % 1,5'i üzerinden takdir edildi.

Taraflar gerekçeli kararın kendilerine bildirilmesinden sonra Danıőtay'a itirazda bulunabilecek.

REKABET UYUM PROGRAMLARI GİDEREK DAHA ETKİN SONUÇLAR VERİYOR

Rekabet uyum programları rekabet ihlallerinin daha ortaya çıkmadan engellenmesi ve rekabet hukuku konusunda bilinçlenme amacına hizmet eden eğitim ve uygulamaları içeriyor. Rekabet hukukunun önemi anlaşıldıkça bu konuda eğitim almak isteyen őirketler arasında rekabet uyum programları gittikçe yaygınlaşıyor. Rekabet otoriteleri ise bilinçlenmenin artması adına rekabet uyum programı uygulayan teşebbüslerin cezalandırılmasında indirimine gidiyor.

Bu kapsamda Fransız Rekabet Otoritesi etkin ve güçlü bir rekabet uyum programı bulunan teşebbüslere otomatik olarak cezalarda yüzde onluk bir indirim

uygulayacağına dair bir rehberi hazırlayarak kamuoyunun görüşüne sundu. Uyum programlarına olumlu sonuçlar bağlamanın hem pişmanlık hem de uzlaşma programlarına katkıda bulunmasının beklendiği de vurgulandı. Yapılan açıklamada etkin bir uyum programı için aranan şartlara yer verildi. Rekabet uyum programlarının etkin uygulandığı takdirde hem teşebbüsler hem de rekabet otoriteleri için bir kazan-kazan (win-win) sonucu doğuracağı böylece resmi olarak ilan edilmiş oldu.

Hatırlanacağı üzere Rekabet Kurumu da geçtiğimiz mayıs ayında rekabet uyum programlarını gündeme taşımıştı. Kurum hem internet sitesinde yaptığı açıklamada hem de Başkan'ın çok sayıdaki teşebbüse gönderdiği ve ayrıca yayımladığı Rekabet Mektubu'nda rekabet uyum programlarına değinmişti. Teşebbüslerin rekabet hukukuna uyum sağlamaları ve rekabetçi ortamda başarılı olmaları için uyum programı uygulamaları Rekabet Kurumu'nca tavsiye edilmişti.

Ülkemizde şimdilik rekabet uyum programı uygulamak başlı başına bir cezadan indirim sebebi olarak kabul edilmese de bir hafifletici neden olarak yine de dikkate alınacağı vurgulanmalıdır. Ayrıca Fransa örneğinde olduğu gibi uyum programlarının otomatik bir indirim sebebi olarak kabulünün de yaygınlaşması gerçekçi bir beklenti sayılabilir.

Rekabet uyum programları ile ilgili seçenekleri değerlendirmek ve teşebbüsünüze uygun bir program dizayn ettirmek için Mydas Danışmanlık ile işbirliği yapabileceğinizi hatırlatmak isteriz.

ABAD KOMİSYONUN VERDİĞİ CEZALARA İNDİRİME VE İPTALE KARAR VERDİ

AB Adalet Divanı 5 Ekim'de aldığı kararla Komisyon'un 20 Ekim 2005 tarihli kararıyla İtalyan ham tütün pazarındaki kartel üyelerinden Romana Tabacchi'ye verilen para cezasını iki milyon Avro'dan bir milyon Avro'ya düşürdü. Komisyon 1995-2002 yılları arasında ham tütünün üreticilerden alım fiyatını tespit eden ve arz kaynaklarını aralarında bölüşen teşebbüslere toplam 56 milyon Avro para cezası uygulamıştı. Cezaya itiraz eden Romana Tabacchi'nin itirazları mahkeme tarafından kısmen kabul edildi. Romana Tabacchi'nin karteğe üye olduğu sürenin diğer teşebbüslerden daha kısa olması ve pazar payının Komisyon tarafından mevcut olandan daha yüksek kabul edilmiş olması nedenleriyle cezanın daha düşük hesaplanması gerektiği gerekçeyle böyle bir karar alındığı açıklandı.

Diğer yandan 25 Ekim'de ABAD İspanyol şirketleri Aragonesas ve Uralita'ya 2008'de NaCl (sodyum klorür) karteline üye oldukları gerekçesiyle verilen 9.9 milyon Avro para cezasını iptal etti. Komisyon kağıt beyazlatıcı olarak kullanılan NaCl karteline ilişkin kararını 11 Haziran 2008'de açıklamış ve Aragonesas ve Uralita'nın 16 Aralık 1996-9 Şubat 2000 tarihleri arasında kartelde aktif rol oynadıkları gerekçesiyle toplam 9.9 milyon Avro para cezası vermişti.

ABAD ise Komisyon'un Aragonesas ve Uralita'nın kartel toplantılarından yalnızca 28 Ocak 1996 tarihli olanına katıldığını kanıtlayabildiğini, dolayısıyla kartele üye olunan döneme ilişkin yanlış tespit yapıldığına karar verdi. Ayrıca Komisyonun delilleri yeterli bulunmayarak ihlalin yeterli derecede kanıtlanamadığı belirtildi. Böylece delil standardına ilişkin mahkeme daha yüksek bir eşik belirledi ve bundan sonraki kararlarında Komisyon'un düzensiz ve tek tük emarelere bakarak ceza vermesi zorlaştı. Ayrıca Aragonesas ve Uralita'ya ayrı ayrı ceza verilmesi de hatalı bulundu, zira bu teşebbüslerden birinin kontrollü diğerinin elinde bulunduğundan tek teşebbüs olarak kabul edilip tek bir ceza verilmesi gerektiğinin altı çizildi.

FUTBOLDA ŞİKE İDDİALARI REKABET KURULU'NUN DA GÜNDEMİNE GELDİ

2010-2011 yılı Türkiye Futbol Federasyonu Süper Ligi futbol karşılaşmalarında ortaya çıkan spor kulüpleri hakkındaki şike iddialarına yönelik eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti ihlal eden anlaşma niteliğinde olduğu iddiası ile Rekabet Kurumu'na başvuruda bulunulduğu anlaşıldı. Ancak yapılan açıklamaya göre Kurul inceleme sonucunda spor kulüpleri hakkında ortaya çıkan şike iddialarına yönelik eylemlerin 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına karar verildi.

BORUSAN BMW YETKİLİ SERVİS SÖZLEŞMELERİNDEKİ REKABETE AYKIRI HÜKÜMLERİ AYIKLAYACAK

Borusan Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.'nin Türkiye distribütörlüğünü yaptığı BMW marka araçların bakım ve onarım hizmetlerinde kullanılan muayene makinesi ve söz konusu makineye ilişkin gerekli eğitimleri özel servislere sağlamayarak rekabeti kısıtladığı iddiası ile Rekabet Kurumu'na şikayet edildi.

Yapılan inceleme sonucunda Borusan'ın grup muafiyetinden yararlanamadığı ve Yetkili Servis Sözleşmesinin bazı hükümlerinin bireysel muafiyet verilmesine de engel olduğu saptandı. Bu nedenle Borusan'a sözleşmenin ilgili maddesinin 2005/4 sayılı Tebliğ ile uyumlu hale getirilerek yapılan değişikliklerin 60 gün içinde Rekabet Kurumuna bildirme yükümlülüğü getirildi. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi yani Yetkili Servis Sözleşmesinin rekabet kurallarına uyumlu hale getirilmemesi durumunda soruşturulma başlatılması gibi sonuçların doğması gündeme gelebilecek.

REKABET KURULU STAR TV'NİN DOĞUŞ YAYIN GRUBUNA DEVRİNE İZİN VERDİ

Türkiye'nin ilk özel televizyon kanalı Star TV'yi bünyesinde barındıran Işıl Televizyon Yayıncılık artık Doğuş Yayın Grubu çatısı altında. Rekabet Kurulu'nun onayının ardından imzalar atıldı ve Star TV, resmen Doğuş Yayın Grubu'nun oldu.

İstanbul'da bulunan Doğan Holding merkezinde düzenlenen törende Doğuş Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Süleyman Sözen ile Doğan Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yahya Üzdiyen satışla ilgili son imzaları attı.

Böylece NTV, NTV Spor, Kral, CNBC-e, e2 ve NBA Tv'nin yanı sıra Star Tv de Doğuş Medya Grubu'nun çatısı altında yer alan kanallar arasına katıldı.

AB KOMİSYONU TARTIŞMALI SAMSUNG-SEAGATE DEVRİNE ONAY VERDİ

Samsun'un ürettiği harici hard disk sürücülerini iş kolunun ABD'li Seagate tarafından devralınması için AB Komisyonu'ndan izin alınması ile ilgili süreç Nisan 2011'de başlamış ve pazarın hayli yoğunlaşmış olması nedeniyle işleme izin verilmeyebileceği gündeme gelmişti.

Komisyon uzun süren incelemesi neticesinde hard disk pazarının kullanım tipine göre (örneğin masa üstü bilgisayarlar, taşınabilir bilgisayarlar veya sunucular gibi) ayrılmış pazarların bulunduğunu, buna ilaveten harici hard disklerin ayrı bir pazar oluşturduğunu tespit etti. Bu pazarlarda Western Digital, Hitachi ve Toshiba gibi güçlü

rakiplerin faaliyet göstermekte olduğu göz önüne alınarak Samsung ile Seagate arasındaki devir işleminin rekabeti kısıtlamayacağı kabul edildi.

Seagate-Samsung arasındaki işlem Western Digital'ın Hitachi'nin hard disk alanındaki iş kolunu devralma isteminden bağımsız olarak değerlendirildi. Seagate-Samsung arasındaki devralma işleminden sadece bir gün sonra Komisyon'a bildirilen Western Digital ile Hitachi arasındaki devir işlemine dair inceleme ise halen devam ediyor ve Seagate-Samsung arasındaki işlemde etkilenip etkilenmeyeceği merakla bekleniyor. Etkilenme durumunda işlemi Komisyon'a bir gün daha geç bildirmenin ağır bir faturası olacağı benziyor.

Harici hard disk üretimi pazarında Toshiba, Samsung, Seagate, Western Digital ve Hitachi aynı zamanda dikey bütünleşik yapıda olan yani üretim zincirinin tüm aşamalarını kendi kendine gerçekleştirebilen beş rakip konumunda bulunuyor. Birleşme işlemlerine izin verilmesi halinde ise rakip sayısı üçe inecek. Ayrıca LaCie, Freecom, Buffalo ve Iomega gibi daha küçük rakipler mevcut ama bunlar arz kaynağı olarak beş büyük rakibe bağımlı olduğundan değerlendirmelerde etkileri bulunmuyor.

DÜNYA REKABET OTORİTELERİNDEN HABERLER

- İngiltere rekabet hukukunda yapılması planlanan değişikliğe göre rekabet ihlalinde bulunan teşebbüslere verilecek para cezasının üst sınırı cironun yüzde otuzuna çıkarılacak.
- Alman Kartel Ofisi un üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren VK Mühlen adlı şirkete kartele üye olması nedeniyle 23.8 milyon Avro para cezası verdi.
- İspanyol Rekabet Otoritesi kamu ihalelerinde danışıklı hareket eden 47 inşaat firmasına toplam 47 milyon Avro para cezası verdi.
- Güney Kore Rekabet Otoritesi 2001-2006 arasında devam eden LCD karteline 124 milyon Avro para cezası verdi. TV ve bilgisayar ekranlarında kullanılan liquid crystal display (LCD) üreticileri arasındaki kartel ilk kez ABD’de ortaya çıkarılmış daha sonra AB Komisyonu tarafından da cezalandırılmıştı. ABD’de ve AB Komisyonu’nda yapılan soruşturmalarda tüm delilleri ortaya dökülen kartelin faaliyet gösterdiği diğer ülkelerde de cezalandırılması son derece kolaylıkla gerçekleştirilebiliyor.
- İspanyol Rekabet Otoritesi araba kiralama ve mühendislik hizmetleri pazarlarına ilişkin soruşturma başlattı.
- İtalyan Rekabet Otoritesi sigorta şirketlerine ortak politika belirledikleri, rekabete duyarlı bilgileri paylaştıkları ve fiyat tespitine yönelik havuz oluşturdıkları gerekçesiyle 13 milyon Avro para cezası verdi.